

Metodický dokument Kabinetu pro standardizaci

Bezpečnost dětí Návod pro její začlenění do norem (CEN/CENELEC Pokyn 14)

Pokyn CEN/CLC č. 14 se zabývá řešením problematiky bezpečnosti dětí v technických normách. Zpracovaná metodika poskytuje návod členům normalizačních komisí (a specificky zástupcům spotřebitelů v nich), které vypracovávají normy, pro zohlednění aspektu bezpečnosti dětí.

Pokyn platí pro existující a budoucí normy na výrobky, konstrukce nebo služby, které by mohly škodit dětem, ale ne dospělým, nebo které představují větší rizika pro děti než pro dospělé. Pokyn neplatí pro děti se zvláštními potřebami.

Pokyn se v kapitole 4 zabývá rozdílem mezi bezpečností dospělých a bezpečností dětí a dále kritérii pro posuzování rizik a nebezpečí s ohledem na vývojové etapy dětí. Doporučuje se provést analýza nebezpečí, kterému by v různých etapách vývoje mohlo být dítě vystaveno.

Musí být identifikovány klíčové fyzikální charakteristiky a charakteristiky chování a schopnosti dětí, s ohledem na možná rizika zranění (Kapitola 5). V normách je zapotřebí identifikovat praktické způsoby zabraňování zraněním. V pokynu jsou uvedeny případy, kdy za určitých okolností není požadováno ochranné opatření:

- a) tam, kde děti zkoumají své okolí, ale nejvážnější zranění jsou odřenyiny, pořezání nebo slabé popáleniny nevyžadující profesionální lékařskou péči;
- b) tam, kde zranění vyžadují pouze počáteční lékařskou péči, ale zranění nejsou vážná;
- c) tam, kde důsledky zranění znamenají pouze dočasnou neschopnost např. jednoduché zlomeniny.

Kapitola 6 se zabývá vztahem bezpečnosti dětí k jejich vývojovým etapám. Pokyn uvádí rozdělení dětí podle věkových skupin takto:

- Děti o stáří pod tři roky vyžadující konstantní pozornost dospělých, jak z hlediska osobních potřeb, tak i z hlediska bezpečnosti.
- Děti ve stáří od 3 do 11 let, jejichž potřeby na bezpečnost se nesnadno stanoví, u nichž rozdíly v chování a rozdíly ve fyzickém vývoji mohou hrát důležitou úlohu.
- Děti 12 a více let, které vyžadují přímý dohled pouze ve specifických situacích.

Podle věkové skupiny je nutné pak přizpůsobovat i ustanovení normy na výrobek, konstrukci a služby určené pro děti.

Kapitola 7 se zabývá definicí pojmu „dětí“, „opatrovatel“ a komunikací s cílovými skupinami.

Kapitola 8 řeší posuzování bezpečnosti dětí. Přitom se posuzuje:

Druh expozice, charakteristiky dítěte, které vedou ke zvýšenému riziku, zvláštní etapa vývoje, během které může dojít ke zvýšenému riziku, povaha a vážnost možného zranění atd. Důležitou úlohu hraje i analýza zpráv o zraněních dětí a mladých lidí. Zpracovatelé norem by se měli snažit předvídat možná další nebezpečí, která se podle statistiky nevyskytují tak často, ale mohou znamenat vážnou újmu na zdraví.

Kapitola 9 „Přístupy k ochraně“ identifikuje možnosti snižování rizik pomocí efektivních metod ochrany jednak konstrukčními úpravami a jednak omezením přístupu dětí ve stáří pod určitý věk nebo bezpodmínečným dozorem dospělého. V některých případech věk nemusí být rozhodující, ale někdy se posuzuje i hmotnost dítěte. Způsobilost dítěte by měla být posouzena na základě antropometrických kritérií, výšky, síly k provádění operací řízeným způsobem, dostupnosti správné velikosti prostředků osobní ochrany, psychologické připravenosti, rychlosti reakce při nebezpečí atd.

Pokyn obsahuje tyto konkretizující přílohy:

Příloha A – Úvod k přílohám B-F

Příloha B – Charakteristiky vývoje dítěte

Příloha C – Příklady ilustrující vývoj a chování dětí do tří let

Příloha D – Příklady ilustrující vývoj a chování dětí/mladých lidí o stáří od tří let

Příloha E – Aplikace návodu (otázky, které by měly být posouzeny při použití tohoto návodu)

Ver. prosinec 2010